

Generalul Ștefan Opreș

EVOLUȚIA REGIMENTULUI DE GARDĂ „MIHAI VITEAZUL” VĂZUTĂ DE UNUL DINTRE COMANDANȚI, GENERALUL ȘTEFAN OPRIȘ

Lector universitar asociat dr. Alin
SPÂNU¹

La finalul celui de-al Doilea Război Mondial o serie de ofițeri și-au așternut pe hârtie experiențele din perioada interbelică și cea belică. Unii imediat după conflagrație, alții mai la senectute, unii cu talent și multe amintiri, alții doar cronologic și schematic; uneori, autorii au inclus și fotografii sau documente reprezentative din activitatea desfășurată, care aprofundează conținutul textelor.

Unul dintre acești condeieri a fost generalul de brigadă Ștefan Opreș, un ofițer cu multă experiență și care a ajuns în fruntea Regimentului de Gardă „Mihai Viteazul” și a Diviziei 1 Gardă.

S-a născut în București (25 octombrie 1893) și a urmat Școala Militară de Ofițeri de Infanterie (1 octombrie 1913 – 15 iunie 1915), evoluând profesional la gradele de sublocotenent (15 iunie 1915), locotenent (1 aprilie 1917), căpitan (1 octombrie 1919), maior (1927), locotenent-colonel (10 mai 1934), colonel (27 februarie 1939) și general de brigadă (23 martie 1944).

La jumătatea anilor `20 se afla în Regimentul 1 Grăniceri, iar la finalul anilor `30 în Regimentul 4 Grăniceri Gardă.

De remarcat că, la jumătatea anilor '30, Ștefan Opriș a fost unul dintre donatorii importanți pentru construcția bisericii Buna Vestire – Bellu (șoseaua Giurgiului nr. 29A) cu hramul Buna Vestire și Sfinții Petru și Pavel. Comitetul pentru zidirea edificiului a fost constituit în 1911 din ctitorii Petre și Anastasia Mihail, iar construcția a fost continuată de Theodor Anastasiu (frate cu Anastasia) până când fondurile s-au epuizat. La apelul comitetului au răspuns cu fonduri mai mulți enoriași, între care și Ștefan Opriș, iar biserica a fost târnosită la 29 iunie 1934.

În perioada 10 octombrie 1940 – 19 august 1941 colonelul Opriș este comandantul Penitenciarului Jilava, de unde este numit comandantul Regimentului de Gardă „Mihai Viteazul” (19 august 1941 – 20 martie 1943), cu care participă la campania de pe Frontul de Est.

Primește comanda infanteriei Diviziei 1 Gardă (20 martie 1943 – 9 august 1946), este avansat general de brigadă (23 martie 1944) și comandă interimar marea unitate (22 iunie – 12 iulie 1944). În primăvara anului 1944 Divizia 1 Gardă se află în prima linie a frontului și participă la bătălia de la Târgu-Frumos² (aprilie – mai 1944), unde Detașamentul „General Ștefan Opriș” se acoperă de glorie.

După evenimentele de la 23 august 1944 este luat prizonier de armata sovietică (26 august – 30 septembrie 1944), apoi este eliberat și își reia îndatoririle. Pentru activitatea desfășurată pe Frontul de Est a fost decorat cu Ordinul „Steaua României” clasa a III-a (1942), Ordinul „Coroana României” clasa a III-a (1942) și „Crucea de Fier” clasa I (Germania, 1944).

La 9 august 1946 este trecut în cadru disponibil, iar un an mai târziu trece în rezervă. Mai trăiește încă trei decenii înainte de a trece la cele

veșnice (27 februarie 1979) tot în orașul natal.

Ca fapt divers, fiul său, Tudor Opriș (26 noiembrie 1926, București – 22 ianuarie 2015, București) a fost șef de promoție la Facultatea de Litere din București, a înființat cenacluri literare pentru profesori, elevi și copii și este considerat primul istoriograf al revistelor școlare; are o bogată activitate publicistică (debutează cu un volum de versuri în 1944), a devenit membru al Societății Scriitorilor Români (1947) și al Uniunii Scriitorilor din România (1974).

Pasionat de biologie încă din adolescență, a publicat peste 80 de cărți de știință literaturizată în perioada 1960-2011.

După încheierea războiului, generalul Opriș a elaborat un text despre istoricul Regimentului de Gardă „Mihai Viteazul”, bine documentat și profund, mai ales pentru perioada în care și-a desfășurat activitatea în fruntea unității. Lucrarea începe cu evoluția denumirii, iar aceasta provine din Regimentul 3 Dorobanți (înființat în 1873 în București), apoi din Batalionul 3 se formează Regimentul 6 Dorobanți (1877, tot în Capitală), care în 1891 primește denumirea onorifică „Mihai Viteazul”.

În 1930 regele Carol al II-lea transformă unitatea în Regimentul de Gardă „Mihai Viteazul”, cu un statut aparte și alcătuit din ofițeri și subofițeri de elită. După abdicarea regelui (septembrie 1940) unitatea suferă o mică modificare a numelui (devine Regimentul 6 Dorobanți Gardă „Mihai Viteazul”) și una mai mare din punct de vedere organizatoric: „Se ridică dreptul ofițerilor și trupei de a mai purta eghileții prevăzuți pentru regimentele de gardă, nu se mai face o selecționare a ofițerilor, mutările din sau în regiment se fac fără aprobarea M.S. Regelui, se repartizează fără a ține seama de

talie etc. Tot sub acest regim, prin modificările aduse ținutei ofițerilor, se schimbă acestui regiment culoarea galbenă în albastru”.

A doua parte a lucrării o reprezintă campaniile militare la care a luat parte (1877-1878, 1913, 1916-1919, 1941-1944), de la mobilizare până la demobilizare, cu acțiuni, fapte de eroism și pierderi. Regimentul 6 Dorobanți participă la Războiul de Independență (1877-1878) și se evidențiază la atacul contra redutelor Vidin (17 octombrie 1877) și Rahova (7 noiembrie 1877). Această ultimă acțiune, „executată cu un avânt demn de strămoșii căciulari de la Călugăreni, e încununată cu succes, dar e legată de mari pierderi. În fruntea regimentului cade lovit de un glonț inamic însuși comandantul lui, maiorul Ene Constantin, un erou cu mare suflet și înalte virtuți morale”.

În Războiul de Întregire (1916-1919), regimentul acționează în cadrul Diviziei 4 Infanterie, fiind în prima linie a ofensivei din Transilvania. Punctul culminant l-a reprezentat ziua de 17 septembrie 1916, în lupta de la Porumbacu, unde „a fost scrisă una din paginile cele mai frumoase din istoria neamului și armatei române. Iar eroii regimentului, locotenenții Botez, Stahl, sublocotenenții Dumitrescu și Popovici, neînfrunțații sergenți Nicolae P. Nicolae și Petrescu Constantin, cât și cei peste 500 de soldați rămași pe teren cu fața la inamic s-au arătat demni de numele marelui voievod, a cărui memorie au cinstit-o atât de falnic cu jertfa supremă a sufletelor lor!”.

Urmează refluxul din fața armatei germane și gustul amar al înfrângerilor. La 24 noiembrie 1916 ofițerii regimentului, drastic decimat în lupte și aproape înconjurat de inamic, se reunesc pentru a decide ce trebuie să facă. „Ca măsură de prevedere și pentru a salva onoarea regimentului – evitându-se

pierderea drapelului în mâinile dușmanului victorios – puținii ofițeri ce au mai rămas în mijlocul regimentului se hotărăsc să îngroape tricolorul pe loc. Vulturul, flamura și inelele sunt depuse într-o groapă la rădăcina unui tufiș și martorii acestei scene patetice își înseamnă exact locul ascunderii, de unde drapelul urma să fie dezgropat după victoria finală, în 1918”, scrie generalul Opriș. Unitatea reușește să se retragă în Moldova, însă cu pierderi grele, în campania din 1916 înregistrându-se 21 de ofițeri și 999 ostași morți. Acest fapt va face ca regimentul că aibă nevoie de opt luni pentru refacere și să nu poată lua parte la bătăliile din vara anului 1917.

În 1941 campania pe Frontul de Est începe cu pierderea comandantului, locotenent-colonelul Gheorghe Iliescu³, în luptele pentru cucerirea dealului Cania. Militarii de gardă ating Nistrul (7 august 1941), continuă ofensiva în Ucraina de sud până la cucerirea Odesei (16 octombrie 1941), după care revin în țară.

Pentru bravură, eroism și jertfe, regimentul este decorat cu Ordinul „Mihai Viteazul” clasa a III-a. Pericolul sovietic impune remobilizarea unității (martie 1944) și trimiterea în Moldova, cu frontul între Marginea și

Crivești. Ofensiva Armatei Roșii din 19 august 1944 depășește flancurile regimentului, dar acesta rezistă și abia la 22/23 august 1944 primește ordin de retragere pe Siret. În final, poziția defensivă este stabilizată în fața masivului Crihana.

Se comunică armistițiul încheiat de România cu Națiunile Unite (24 august 1944), însă cavaleria rusă nu are cunoștință de așa ceva și reține unitatea cu tot cu comandant, colonelul Victor Drăgănescu. Acesta se va orienta rapid către colaborarea cu comuniștii, fapt care îi va aduce gradul de general, comanda garnizoanei Dej (în timpul alegerilor din noiembrie 1946) și comanda trupelor de securitate (din 1949).

Unitatea va reapare în octombrie 1944, cu colonelul Pavel Birț la conducere. Generalul Opriș nu mai menționează până când Birț a rămas în funcție (21 august 1946), ceea ce înseamnă că materialul a fost scris în perioada 1945-1946.

La 1 februarie 1949 Regimentul de Gardă „Mihai Viteazul” s-a transformat în Regimentul 6 Infanterie, iar după un an și jumătate (1 decembrie 1950) a devenit Regimentul 148 Infanterie.

1944. Generalul Ștefan Opriș pe front

Regimul comunist avea, totuși, nevoie de o unitate de protocol, care s-a numit Batalionul de Gardă Republicană (ianuarie 1948), Regimentul de Gardă Republicană (martie 1948), Batalionul de Gardă Republicană (iunie 1949), Batalionul 320 Gardă (decembrie 1951), Batalionul 320 Pază (noiembrie 1953), Regimentul 30 Gardă (februarie 1964) și Brigada 30 Gardă „Mihai Viteazul” (februarie 1990).

O îmbinare a trecutului glorios cu denumirea cea mai longevivă au reprezentat un imbold pentru profesionalismul celor care își desfășoară activitatea în această mare unitate de elită, simbol intern și extern pentru Armata Română.

ANEXA

Istoricul Regimentului de Gardă „Mihai Viteazul”

Capitolul I Înființarea regimentului și evoluția lui organică

Regimentul își are originea în Regimentul 3 Dorobanți, care a luat ființă la data de 1 iulie 1873 împreună cu alte șapte regimente, înlocuind batalioanele de grăniceri existente anterior. Reședința lui a fost – și acum 72 de ani – tot în Capitala țării, a României, pe atunci recent unită din vechile principate ale Munteniei și Moldovei. La data de 1 februarie 1877 al treilea batalion de dorobanți, pe baza noii organizări, își schimbă denumirea în Regimentul 6 Dorobanți.

După alți 14 ani, în care timp România a devenit un regat cu prestigiu și rol important în cortegiul Europei, Regimentul – păstrându-și numărul de ordine și aceeași garnizoană – capătă denumirea de Regimentul 6 „Mihai Viteazul”. Numele celui mai mare erou al

românilor de pretutindeni a fost conferit Regimentului 6 Dorobanți pentru a immortaliza, prin acest atribut, figura legendară a lui Mihai Viteazul și a simboliza pe veci vitejia ostașilor români. Evenimentul a avut loc la data de 13 iulie 1891 și Înaltul Decret poartă semnătura primului rege al României.

În anul 1930 M.S. Carol al II-lea își încununază noua domnie, care urma să fie o nouă eră de progres și regenerare sufletească pentru poporul român, prin gestul ce simbolizează legăturile indestructibile dintre armată și suveranul ei. Majestatea Sa își asumă proprietatea regimentului și îl denumește Regimentul de Gardă „Mihai Viteazul”.

Evenimentul cel mai înălțător și mai frumos din viața de peste 72 de ani a acestui corp de trupă are loc la data de 19 iunie 1930 (Înalt Decret nr. 2192), comandant al unității fiind generalul Paul Teodorescu. Solemnitatea acordării acestei distincții este săvârșită în fața Majestății Sale Regele Carol al II-lea și a Principelui Moștenitor, a 26 de generali și delegațiilor tuturor unităților din garnizoană. Cu această ocazie s-a alcătuit un statut al Regimentului, care a avut Înalta aprobare a M. S. Regelui Carol al II-lea și care, în esență, cuprindea:

- ofițerii și subofițerii să aibă memoriu ireproșabil și o activitate reputată în serviciu;
- mutările ofițerilor se vor face cu consimțământul M. S. Regelui;
- trupa recrutată de pe întreg teritoriu al Țării și cu talia minimă de 1,70 m.

Urmează anul 1940 când, sub regimul ex-mareșalului Antonescu, se schimbă denumirea Regimentului în Regimentul 6 Dorobanți Gardă „Mihai Viteazul” și nu se mai respectă nici statutul. Se ridică dreptul ofițerilor și trupei de a mai purta eghileții prevăzuți

pentru regimentele de gardă, nu se mai face o selecționare a ofițerilor, mutările din sau în regiment se fac fără aprobarea M.S. Regelui, se repartizează fără a ține seama de talie etc. Tot sub acest regim, prin modificările aduse ținutei ofițerilor, se schimbă acestui regiment culoarea galbenă în albastru.

Capitolul II Campanii

1. Războiul româno-ruso-turc (1877-1878)

Regimentul 6 Dorobanți mobilizează o dată cu întreaga armată. El e organizat pe două batalioane a patru companii fiecare, cu un efectiv total de 30 de ofițeri și 1640 trupă. În ziua de 15 aprilie 1877 regimentul părăsește capitala țării sub comanda maiorului Ene Constantin, dirijându-se spre Craiova, apoi spre Corabia. La 28 august 1877 trece Dunărea la Nicopole intrând efectiv în armata de operațiuni.

În primele luni de război e împărțit prin redutele și paralele de la Grivița, unde suferă simțitoare pierderi de oameni. La 17 octombrie 1877 ia parte la atacul Vidinului, iar în ziua de 7 noiembrie 1877 la atacul

1877. Regimentul 6 Dorobanți

Rahovei. Această ultimă operațiune, executată cu un avânt demn de strămoșii căciulari de la Călugăreni, e încununată cu succes, dar e legată de mari pierderi. În fruntea regimentului cade lovit de un glonț inamic însuși comandantul lui, maiorul Ene Constantin, un erou cu mare suflet și înalte virtuți morale.

La 8 decembrie 1877, după terminarea operațiunilor și capitularea armatei turcești de la Plevna, regimentul ia în primire 4.000 de prizonieri turci și-i conduce la București, unde ajunge la sfârșitul anului 1877. La 31 iulie 1878, după încheierea păcii, regimentul demobilizează.

2. Campania din Bulgaria (1913)

La 23 iunie 1913 se ordonă mobilizarea. La 28 iunie 1913 Regimentul 6 „Mihai Viteazul”, cu un efectiv de 51 ofițeri și 3.300 trupă, pornește în marș spre Dunăre pe itinerariul: Bălăria – Alexandria – Izlaz – Ursa. La 4 iulie 1913 trece Dunărea la Siliștioara și se dirijează spre Balcani pe ruta Ciurmacovcea – Radomirtz. Acțiunea regimentului, ca și a întregii armate de operațiuni, are un caracter pur pacific. Nu au loc lupte, întrucât bulgarii se hotărăsc pentru pace și se retrag în fața coloanelor românești. La 4 august 1913 regimentul, pe baza ordinelor primite, se îndreaptă spre țară, trecând Dunărea pe la Șiștov. Peste 18 zile demobilizează.

3. Războiul pentru Întregirea Neamului (1916-1919)

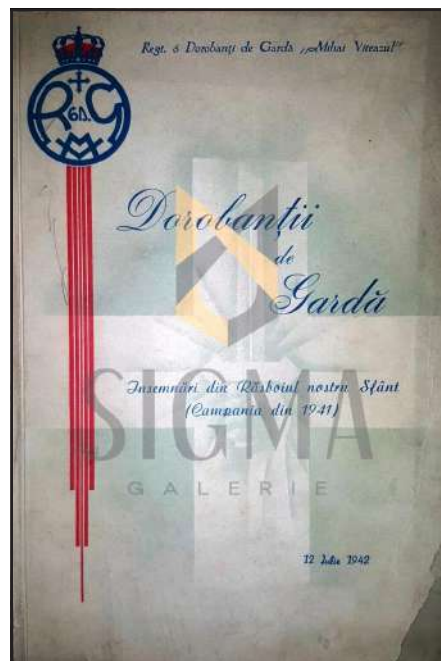
La data de 15 august 1916 (st.v.) se decretează mobilizarea întregii armate. Ea găsește Regimentul 6 „Mihai Viteazul” cu un batalion pe frontieră, la Predeal. Încă din prima zi această unitate primește botezul focului. Trece frontiera o dată cu primele elemente de acoperire și – după respingerea rezistențelor inamice – ajunge la amiază în Timișul de Sus. Luptele primei zile adus acestui batalion succese frumoase, dar și pierderi serioase, care

se cifrează la 160 de oameni (morți și răniți).

A doua zi, 16 august 1916, batalionul intră în Dârste, apoi în Brașov, punând pe fugă unitățile ungurești ale generalului Goldbach. La 19 august 1916 e în Feldioara. La 22 august 1916 este ajuns din urmă de întregul regiment (batalioanele II și III și statul major), cu care formează un total de peste 4.000 oameni. Se continuă ofensiva, în cadrul Diviziei 4 Infanterie și regimentul – prin lupte aprige de zi și noapte – se apropie de orașul Făgăraș. La 3 septembrie 1916, în înaintarea lui impetuoașă, străbate zona dintre Hurez – Făgăraș și Beclean – Făgăraș sub un puternic foc de artilerie. Atacul poziției inamice se execută noaptea la ora 22, prin surprindere, iar trecerea Oltului se face prin apă. Luptele durează tot cursul lunii septembrie 1916, pe întregul front de înaintare al armatelor române.

Regimentul 6 „Mihai Viteazul”, care acționează în interiorul Diviziei 4, reia înaintarea la 14 septembrie 1916 către satul Porumbacu de Sus. La 16 septembrie 1916 ajunge la Cârțișoara, iar după un marș de noapte extrem de anevoios cade în spatele avanposturilor inamice de lângă Avrig, capturând numeroși prizonieri. Reacțiunile inamice sunt sfârșite și batalioanele românești își continuă înaintarea, în entuziasmul delirant al ostașilor. Regimentul 263 Infanterie german (Divizia 76) este complet nimicit.

Ziua de 17 septembrie 1916 constituie pentru Regimentul 6 „Mihai Viteazul” o dată de glorie și măreție. Pe înălțimile de la Porumbacu a fost scrisă una din paginile cele mai frumoase din istoria neamului și armatei române. Iar eroii regimentului, locotenentii Botez, Stahl, sublocotenentii Dumitrescu și Popovici, neînfricații sergenți Nicolae P. Nicolae și Petrescu Constantin, cât și cei peste 500 de soldați rămași pe

teren cu fața la inamic s-au arătat demni de numele marelui voievod, a cărui memorie au cinstit-o atât de falnic cu jertfa supremă a sufletelor lor!

Sfârșitul lui septembrie 1916 și lunile următoare – octombrie, noiembrie și decembrie – sunt marcate prin contraofensiva Armatei a IX-a germane, apoi a armatelor inamice pe Dunăre și retragerea trupelor române în interiorul țării și spre înălțimile Moldovei. În această perioadă regimentul ia parte la toate luptele duse de Divizia 4, în cadrul Armatei a II-a, luptând eroic în retragere la Șinca Veche, Găvanele, Brașov, muntele Susaiului, muntele Clăbucetul Taurului.

La 24 noiembrie 1916 brigada în cuprinsul căreia acționa și Regimentul „Mihai Viteazul” e în marș de la Buștenari spre Recea – Cocorăști, după ce în ajun și în zilele anterioare susținuse lupte aprige fără răgaz și fără odihnă. Trupele inamice, care inundaseră câmpia și pantele sudice ale munților Munteniei, pun stăpânire pe majoritatea itinerariilor ce duc spre Sud și Est. În această situație, către ora 15, brigada se vede înconjurată de forțe superioare germane, a căror artilerie barase drumurile de

scurgere și băteau înălțimile învecinate. Momentul era extrem de critic și penibil. Ca măsură de prevedere și pentru a salva onoarea regimentului – evitându-se pierderea drapelului în mâinile dușmanului victorios – puținii ofițeri ce au mai rămas în mijlocul regimentului se hotărăsc să îngroape tricolorul pe loc. Vulturul, flamura și inelele sunt depuse într-o groapă la rădăcina unui tufiș și martorii acestei scene patetice își înseamnă exact locul ascunderii, de unde drapelul urma să fie dezgropat după victoria finală, în 1918.

După săvârșirea acestui act penibil, dar imperios impus de situația momentului, ofițerii și trupa lui „Mihai Viteazul”, atâția câți mai erau în viață și valizi, își fac loc cu baionetele prin zidul de foc al dușmanului și reușesc a se retrage spre Trestioara – Vălenii de Munte – Cislău și regimentul ajunge cu mari pierderi în Moldova, pe zona de refacere fixată de Marele Cartier General.

Pierderile au fost așa de mari că i-a trebuit peste 8 luni până să-și completeze efectivele, fapt pentru care n-a participat la bătăliile victorioase de la Mărăști și Mărășești, dar jertfele regimentului – 21 ofițeri și 999 ostași – ce și-au găsit moartea eroică pe versanții Carpaților și câmpiile transilvane au contribuit la făurirea României Mari.

4. Campania din 1941

La 22 iunie 1941 Regimentul Gardă „Mihai Viteazul” se găsea pe Prut, apărând frontiera între Fălciu și Bogdănești inclusiv. La parte în această campanie din prima zi de război trecând Prutul pe la Fălciu, reușind să cucerească toate cazematele inamice și să ocupe dealurile Cania, unde s-au dat grele lupte, căzând eroic însuși comandantul regimentului, locotenent-colonelul Iliescu Gheorghe. Prin cucerirea dealurilor Cania, regimentul deschide drumul celorlalte unități ale Diviziei I-a Gardă și unităților Diviziei

21 Infanterie, cum reiese și din Ordinul de Zi nr. 213/7 iulie 1941 al Diviziei I-a Gardă.

Regimentul ia parte la toate atacurile dintre 7 – 12 iulie 1941 la Epureni, Țiganca și Cania, când Divizia I-a Gardă este citată prin Ordin de Zi pe Armată, apoi continuă urmărirea în Basarabia și ajunge pe Nistru la 7 august 1941.

Între 8 august – 25 septembrie 1941 regimentul luptă în Ucraina, remarcându-se în Divizie prin avântul cu care subunitățile atacă și-și mențin poziția în fața aprigelor contraatacuri inamice. Luptele înscrise de regiment la Kagarlic, Krasnii Pereselenetș, cota 75,8 și Dalnic vor rămâne icoane vii în epopeea acestui neam.

Corpul 11 Armată citează prin Ordinul de Zi nr. 76/21 septembrie 1941 Divizia I-a Gardă sub ordinele căreia a luptat la Krasnii Pereselenetș și Dalnic. Acțiunea regimentului culminează prin contraatacul dat în ziua de 2 septembrie 1941 la Krasnii Pereselenetș când, din proprie inițiativă, aleargă în ajutorul camarazilor din Diviziile 8 și 14 Infanterie contraatacați puternic de inamic și reușește în două rânduri să restabilească o situație extrem de periculoasă pentru cele două divizii. Pentru această eroică luptă Corpul 11 Armată citează regimentul prin Ordinul de Zi nr. 68/4 septembrie 1941.

Între 26 septembrie – 9 octombrie 1941 regimentul trece în refacere la Besileva având pierderi foarte mari, după care ia parte din nou la operațiuni între limanul Kujalnițki și Hadjibeiski, ajungând la 16 octombrie 1941, când cade Odessa, în satul Poveri, la circa 2 km de oraș. La 18 octombrie 1941 regimentul primește ordin să revină în țară și la 1 noiembrie 1941 ajunge în București.

La 8 noiembrie 1941 drapelul regimentului, pentru bravura săvârșită în campania din 1941, a fost

decorat cu Ordinul „Mihai Viteazul” clasa a III-a, în piața Arcului de Triumf, după care împreună cu celelalte trupe care s-au înapoiat de la Odessa, regimentul a trecut pe sub Arcul de Triumf, defilând în fața M.S. Regelui.

La 8 noiembrie 1941 regimentul demobilizează.

În campania din 1941 regimentul pierde 31 ofițeri, 10 subofițeri și 620 ostași. Nu trebuie uitat, în această campanie, nici acțiunea Batalionului 40 Mitraliere Divizionar, care a fost încadrat cu ofițeri, subofițeri și ostași din Regimentul Gardă „Mihai Viteazul”.

5. Campania din 1944

Regimentul mobilizează la 20 martie 1944. La 1 aprilie 1944 întregul regiment ajunge în comuna Fărcășeni, județul Roman, și i se încredințează pentru apărare sectorul de efort al diviziei cuprins între satul Marginea și Crivești. Regimentul începe imediat organizarea poziției chiar pe linia cazematată, pe un front de aproximativ 8 km. La 9 aprilie 1944 inamicul ia contact cu poziția de rezistență în fața căreia este oprit și stabilizat temporar. Contraatacul dat la 11 aprilie 1944 pentru cucerirea dealului Crivești, aflat în poziția de avanposturi, este încununat de succes. Prin constituirea unei poziții înaintate frontul inamic se retrage pe linia Pașcani – sud Ruginoasa.

Între 2 – 4 mai 1944 inamicul contraatacă puternic cu care de luptă poziția înaintată. Trupele noastre se repliază dând posibilitate Diviziei de Grenadieri Blindată „Grosse Deutschland” să contraatace tancurile inamice în flanc pricinuindu-le grele pierderi. În fața poziției de rezistență inamicul a fost oprit cu mari pierderi.

Între 5 mai și 19 august 1944 frontul inamic se stabilizează și nu au loc decât incursiuni în scopul de a lua prizonieri și informații.

La 19 august 1944 inamicul atacă puternic în sectorul regimentelor vecine, iar la 22 august 1944 trece la atac și în sectorul Regimentului 6 Dorobanți Gardă „Mihai Viteazul” și, cu toate că flancurile erau depășite, regimentul rezistă cu îndârjire, luându-se măsuri pentru lupta la încercuire. În noaptea de 22 spre 23 august 1944, în plină luptă, regimentul primește ordin de retragere spre Siret pentru a apăra sectorul Mogoșești – Scheia inclusiv (pe Siret). Puterea inamicului îl depășește, dar prin contraatacuri îndrăznețe caută să-și mențină poziția. Inamicul reușind să treacă Siretul în sectorul Diviziei 4 aflat la sud Scheia și nemaivând nici o legătură cu Divizia I-a Gardă, este pus în situația de a se replia pe Moldova, unde organizează o nouă poziție de apărare în fața masivului păduros Crihana.

În dimineața de 24 august 1944, comunicându-se armistițiul încheiat între România și Marile Puteri Aliate, regimentul se retrage spre garnizoana de pace pe direcția Roznov – Tazlău – Târgu-Ocna. Pe acest itinerar, când regimentul se găsea între Tazlău și Frumoasa, deși armistițiu, cavaleria rusă devansează trupele noastre și, sub pretext că nu au cunoștință de armistițiu, a reținut trupa în frunte cu comandantul regimentului. Parte din ofițeri și ostași pot să se strecoare și ajung în garnizoana de pace.

În această scurtă campanie, ostașii Regimentului 6 Dorobanți Gardă „Mihai Viteazul” au arătat același spirit de sacrificiu pentru Țară și Tron.

Comandanți:

- A.S.R. Principele Nicolae - comandant onorific
- colonel Teodorescu Paul 19 iunie 1930 – 1932
- colonel Manolescu Chiracula 1932 – 1934
- colonel Niculescu-Cociu Radu 1934 – 1938
- colonel Diaconescu Nicolae 1938 – 1940
- colonel Locusteanu Aurel august – septembrie 1940
- colonel Pelimon Alexandru septembrie – octombrie 1940
- colonel Stratulat Ion octombrie 1940 – iunie 1941
- colonel Idieru Gheorghe iunie – iulie 1941
- colonel Opreș Ștefan august 1941 – aprilie 1943

- colonel Drăgănescu Victor aprilie 1943 – august 1944

- colonel Birț Pavel octombrie 1944 –

(Arhivele Naționale Istorice Centrale, Fond General Ștefan Opreș, dosar 5, f. 1 -16)

Bibliografie selectivă:

Andonie, Corneliu, Boboescu, Emil, Șerbănescu, Horia Vladimir, Regimentul 30 Gardă „Mihai Viteazul”. Istorie, uniforme, simboluri, Editura Militară, București, 2011;

Cernat, General maior Gheorghe, Dragnea, colonel (r) Stelian, De la Tiraliorii lui Cuza la Brigada 30 Gardă 1860-1995. Istorie, fapte de arme, imagine prezentă, Editura Tempus, București, 1995;

Duțu, Alesandru, Dobre, Florica, Loghin, Leonida, Armata Română în Al Doilea Război Mondial 1941-1945. Dicționar enciclopedic, Editura Enciclopedică, București, 1999.

EVOLUTION OF THE “MICHAEL THE BRAVE” GUARD REGIMENT AS SEEN BY ONE OF THE COMMANDERS, GENERAL ȘTEFAN OPREȘ

Abstract: At the end of the Second World War, several officers have put down on paper their experiences of the interwar and war period. Some immediately after the conflagration, others in old age, some with talent and a lot of memories, others merely chronological and schematic. One of them was Brigadier Stephen Opreș, who topped the “Michael the Brave” Guard Regiment (August 19, 1941 - March 20, 1943) and Division 1 Guards (22 June-12 July 1944). After the war, General Opreș wrote a text about the history of “Michael the Brave” Guard Regiment, well documented and deep, especially for the period in which he worked as the head of the unit. The work begins with the development of the name and continues with military campaigns that took part (1877-1878, 1913, 1916-1919, 1941-1944), from mobilization to demobilization, with action, acts of heroism and losses.

Keywords: Guard Regiment “Michael the Brave”, evolution, campaign, Ștefan Opreș.

NOTE

[1] Facultatea de Istorie, Universitatea din București.

[2] Pentru mai multe detalii, a se consulta: Manuel Stănescu, Invazia eșuată a Armatei Roșii în România. Bătălia de la Târgu-Frumos, în „Historia”, disponibil la adresa: https://www.historia.ro/sectiune/general/articol/71-de-ani-de-la-invia-za-esuata-a-armatei-rosii-in-romania-batalia-de-la-targu-frumos?fb_comment_id=1318003468237980_1374606519244341 (22 martie 2020).

[3] Pentru mai multe detalii, a se consulta: Alesandru Duțu, Locotenent-colonelul Gheorghe Iliescu. Primul comandant de regiment căzut în lupta pentru eliberarea Basarabiei (8 iulie 1941), la adresa: <https://alesandrudutu.wordpress.com/2017/10/19/locotenent-colonelul-gheorghe-iliescu-primul-comandant-de-regiment-cazut-in-lupta-pentru-eliberarea-basarabiei-8-iulie-1941/> (24 martie 2020).